

Aan het College van B&W van de gemeente Horst aan de Maas

Horst, 16-10-'23

Betreft: gang van zaken omtrent vergunningverlening huisvesting arbeidsmigranten St. Jorisweg 70

Geacht college van B&W,

Op 15 februari jl. publiceerde de gemeente Horst aan de Maas het ontwerpbesluit, waarin het college van B&W kenbaar maakte van plan te zijn een vergunning te verlenen voor de huisvesting van 92 arbeidsmigranten in een loods aan de St. Jorisweg 70. Opgeroepen werd een zienswijze in te dienen. Het ontwerpbesluit volgde op een vergunningaanvraag van Thwan van Gennip in 2018.

De Werkgroep Huisvesting Arbeidsmigranten heeft op 23 maart jl. zo'n zienswijze ingediend. En eerder is er op 15 maart een Woo-verzoek ingediend, omdat een aantal zaken in het ontwerpbesluit en de stukken vragen opriepen over hoe het ontwerpbesluit tot stand is gekomen.

Wat volgde was een soap, waarvan het einde nog lang niet vaststaat en elke episode eindigt met een cliffhanger...

Woo-verzoek

Zoals aangegeven is op 15 maart een Woo-verzoek ingediend, waarin alle stukken, documenten en wat dies meer zij is opgevraagd om op die manier inzage te krijgen hoe het ontwerpbesluit op een aanvraag uit 2018 tot stand was gekomen. Nadat de wettelijke termijn waarbinnen de overheid dient te komen tot een besluit over het verzoek ruimschoots was verlopen is op 10 juli een "aanmaning" verstuurd, waarin dringend verzocht werd vóór 24 juli de gevraagde informatie alsnog op te sturen.

Vervolgens werd door een ambtenaar van de gemeente op 21 juli contact opgenomen. Aangegeven werd dat het Woo-verzoek "tussen wal en schip" was beland. Hoe dat kan, was toen niet bekend. Later is duidelijk geworden dat het Woo-verzoek zich bevond in het (digitale?) archief van een gemeentelijk medewerker die in de tussentijd met ontslag was gegaan. Dat roept vragen op over de verwerking van binnenkomende post. **Wordt zulke binnenkomende post niet geregistreerd? En worden niet meerdere medewerkers geïnformeerd over zulk een verzoek, al was het maar omdat er juridische consequenties aan vast zitten?**

In het contact met de ambtenaar van de gemeente werd aangegeven dat er een heel ruime vraag was gesteld en het zoeken/verzamen van de betreffende stukken, documenten, enz. zou veel tijd vragen. Het beschikbaar stellen daarvan zouden ze niet redden vóór de gestelde deadline. Daarbij kwam dat de medewerker die ze op de zaak wilden zetten (die het gevraagde moet verzamelen) op dat moment met vakantie was, tot eind augustus. Afsproken werd dat de betreffende medewerker eind augustus contact zou opnemen en medio september de stukken zou aanleveren. Ook dit roept vragen op. **Hoe is het mogelijk dat deze gang van zaken voorbijtrekt, zonder dat het college van B&W een – wettelijk voorgeschreven – besluit neemt over het wel of niet verstrekken van de gevraagde informatie? En wat maakt het dat men kennelijk van één medewerker afhankelijk is om opgevraagde informatie tijdig en volledig beschikbaar te stellen binnen de wettelijke termijnen? Is de gang van zaken geen reden om het aantal medewerkers op de betrokken afdeling uit te breiden? Ook om de kennelijke werkdruk voor de aanwezige medewerkers weg te nemen?**

Op 15 september jl. werden enkele stukken toegestuurd, maar bij lange na niet de informatie die via het Woo-verzoek expliciet was opgevraagd. In de mail waarmee de stukken werden toegestuurd werd tevens de hoop uitgesproken dat toezending zou leiden tot afsluiting van de “informele” procedure. Telefonisch contact met de medewerker die belast was met het aanleveren van de gevraagde informatie leerde dat de gemeente kennelijk “diep in het archief zou moeten zoeken” om de gevraagde stukken, documenten enz. aan te kunnen leveren, terwijl “ze” tot over de oren in het werk zitten. In een later contact werd door de betrokken medewerker gemeld dat de kwestie te “ingewikkeld” was en nu bij Juridische Zaken was neergelegd. Ook dit roept weer vragen op. ***Is het archief van de gemeente Horst aan de Maas wel op orde? Heeft de gemeente Horst aan de Maas wel voldoende mensen in dienst om de werkzaamheden normaal te kunnen uitvoeren? Hoe is het mogelijk dat binnen een periode van zes tot zeven maanden gevraagde documenten niet aangeleverd kunnen worden? Is het niet logisch dat – daar waar aanvankelijk al sterke vragetekens waren bij de afhandeling van de vergunningaanvraag, zoals hiervoor aangegeven, vermoedens versterkt worden dat de gang van zaken vanaf de aanvraag in 2018 tot nu niet in de haak zijn?***

De gang van zaken met betrekking tot het Woo-verzoek als hiervoor beschreven ***heeft*** ertoe geleid dat op 27 september een officiële klacht is ingediend bij de Commissie Bezwaar en Beroep van de gemeente Horst aan de Maas. Het indienen van die klacht leidde tot informeel contact met een medewerker van Juridische Zaken van de gemeente Horst aan de Maas. Gemeld werd dat klachten enkel op de gedragingen van een bestuursorgaan (en dus de ambtenaren) niet voorgelegd kunnen worden aan de Commissie Bezwaar en Beroep. Voorgesteld werd om de klachten jegens het bestuursorgaan in een gesprek met de ambtenaar, diens leidinggevende en een medewerker van Juridische Zaken besproken zou kunnen worden. Door ondergetekende is aangegeven dat de klachten feitelijk het niet leveren van de gevraagde informatie betrof en in het verlengde daarvan het ontbreken van een besluit van het College van B&W op het Woo-verzoek. In het klachtschrift is uitdrukkelijk aangegeven dat uitgegaan is van een “fictief besluit van het gemeentebestuur om de informatie niet (volledig) te verstrekken”. Daarop gaf de betrokken medewerker van Juridische Zaken aan dat voor het niet (tijdig) nemen van een besluit andere rechtsmiddelen openstaan. Er werd op gewezen dat een ingebrekestelling ingediend zou kunnen worden wegens het niet tijdig beslissen op het verzoek, waarna het bestuursorgaan binnen twee weken alsnog op het verzoek zou moeten beslissen. Indien er binnen twee weken geen besluit op dat verzoek volgt dan kan rechtstreeks beroep aangetekend worden bij de rechtbank tegen het niet tijdig beslissen. Reden om op 13 oktober het college schriftelijk in gebreke te stellen. Overigens roept de gang van zaken weer een vraag op. ***Waarom heeft het college van B&W de eerdere “aanmaning” en de “klacht” niet opgevat als een “in gebrekestelling” of in ieder geval het signaal dat een besluit genomen moest worden op het Woo-verzoek?***

Min of meer tegelijkertijd is door de medewerker die belast is met het verstrekken van de gevraagde informatie een mail gestuurd, waarin aangegeven werd welke informatie tot nu toe verstrekt was. Verder kondigde hij aan dat er een formeel besluit op het verzoek genomen zou worden. Maar voordat dat formele besluit genomen wordt wil de gemeente eerst nog onderzoeken of ze andere documenten hebben waar om verzocht is. Daarbij wordt erop gewezen dat er meerdere zaakmanagers betrokken geweest zijn bij deze aanvraag, die ook niet meer allemaal bij de gemeente werkzaam zijn. Er moet daarom nagegaan worden welke documenten nog beschikbaar zijn. Zodra hier duidelijkheid over bestaat wordt een formeel besluit genomen op het verzoek. Dat besluit zou volgende maand verwacht kunnen worden. De vragen die dit oproept: ***Hoe is het mogelijk dat documenten en dergelijke gearchiveerd worden op verschillende plaatsen, bij – kennelijk – verschillende zaakmanagers, in plaats van één op de zaak betrekking hebbend centraal dossier?***

Hoezo wordt een besluit genomen op basis van het wél of niet kunnen vinden van documenten. Maakt zulk een redenering het mogelijk documenten die men wellicht liever niet aan de openbaarheid prijsgeeft, te verdonkeremanen, waarna op een Woo-verzoek negatief beschikt kan worden, omdat documenten niet aanwezig zijn?

Zienswijze

Zoals hiervoor aangegeven is op 23 maart een zienswijze ingediend op het ontwerpbesluit van het college van B&W. Op 29 maart jl. werd de ontvangst van de zienswijze bevestigd en aangegeven dat er geen termijn aan te geven was waarop de zienswijze in behandeling zou worden genomen. Tot op heden hebben wij van de gemeente geen reactie ontvangen op die zienswijze. Dat betekent feitelijk dat het college van B&W nog steeds voornemens is de vergunning te verlenen, zoals die in 2018 is aangevraagd. Ondertussen echter heeft Thwan van Gennip de buurt en een aantal organisaties uitgenodigd voor – wat hij noemt – een omgevingsdialoog. Daarover straks meer. Duidelijk is dat een aantal belangrijke elementen in diens eerdere aanvraag – bijvoorbeeld als het gaat om het aantal arbeidsmigranten die hij wil huisvesten – aangepast is. Daaruit trekken wij de conclusie dat de gemeente – op basis van de ingediende zienswijze – de voorgenomen vergunning heeft gewijzigd of wil wijzigen, zonder de indieners van zienswijzen daarvan in kennis te stellen. Het lijkt erop dat de indieners verder niet ter zake doen bij de gemeente. ***Dat roept de vraag op wat de reden is voor het college van B&W om deze weg te bewandelen en ondertussen de buurt en andere belanghebbenden in het ongewisse te laten wat betreft de beoordeling van de zienswijzen?***

Een belangrijk element in het voornemen om een vergunning te verlenen was (in het ontwerpbesluit) de beoordeling dat er sprake was van “ex tunc”, wat wil zeggen dat de aanvraag beoordeeld is op de omstandigheden, wetten en regels die golden op het moment van de aanvraag in 2018. Wat ons betreft kan de vergunningaanvraag uit 2018 niet meer gelden als uitgangspunt bij de beoordeling of vergunning verleend moet worden voor het huisvesten van arbeidsmigranten in een loods (!). ***Vraag is hoe het mogelijk is dat het college van B&W met de constructie van “ex tunc” mee wil gaan, terwijl zij na 2018 via regelgeving, uitspraken en reacties op vragen van de werkgroep Huisvesting Arbeidsmigranten steeds betoogd heeft de laatste inzichten te laten prevaleren bij het toestaan van huisvesting van arbeidsmigranten? En hoe denkt het college, als zij de aanbevelingen van de Commissie Roemer serieus neemt en leidend voor haar beleid, te kunnen verantwoorden dat zij het principe van ex tunc wil toepassen, zodat in voorkomende gevallen situaties als juist bestreden door de Commissie Roemer en de Werkgroep Huisvesting Arbeidsmigranten gewoon gefaciliteerd worden. Hoe kan het dat ingestemd wordt met werken en huisvesten ineen, waar de Commissie Roemer juist adviseert dat gescheiden te houden?***

Een belangrijk element in de aanvraag is de huisvesting van arbeidsmigranten die werkzaam zijn binnen het bedrijf van Thwan van Gennip. Het bedrijf benadrukt in haar informatie uitdrukkelijk dat zij enkel en alleen huisvesting realiseert voor de eigen werknemers en dat de koppeling tussen arbeid en huisvesting altijd aanwezig is. Daarbij wordt verwezen naar de CAO en de wettelijke bepalingen rondom arbeidsrecht. In de CAO is volgens Thwan van Gennip bepaald dat de medewerker binnen vier weken na einde contract de huisvestingslocatie dient te verlaten. Het beleid is volledig in lijn met de CAO. ***Vraag: In hoeverre controleert, c.q. kan de gemeente controleren of aan deze regels recht wordt gedaan, zeker in het licht van de beperkte capaciteit bij “handhaving”? Is de gemeente van mening dat hiermee recht wordt gedaan aan de adviezen van Roemer? Zo nee, op welke wijze gaat u in dit geval recht doen aan de aanbeveling van Roemer om wonen en werken te scheiden?***

Omgevingsdialoog

Zoals hiervoor aangegeven heeft Thwan van Gennip inmiddels weer een – wat hij noemt - “omgevingsdialoog” gevoerd. Van die “dialoog”, die vrijwel louter bestond uit eenrichtingsverkeer (informatie verstrekken) is een verslag gemaakt dat ernstig tekortschiet. Er zijn tijdens de bijeenkomst geen of nauwelijks antwoorden gegeven op kritische vragen en derhalve zijn deze ook niet opgenomen in het verslag en tegelijkertijd staan zaken die niet zijn besproken wel opgetekend. Het ging uitdrukkelijk niet om een “dialoog”! Op vragen naar aanleiding van de verslaglegging van de bijeenkomsten geeft Thwan van Gennip zélf aan dat die bijeenkomsten louter zijn georganiseerd om hun verhaal te vertellen en de deelnemers mee te nemen in de keuzes van het bedrijf. Uit alles blijkt dat Thwan van Gennip, c.q. diens vertegenwoordiger van Aelmans Tuinbouw Advies met de zogenaamde “dialoog” slechts ziet als een laatste “formaliteit”, waaraan moet worden voldaan voordat de gemeente een definitief besluit gaat nemen. Uit alles blijkt dat aan de richtlijnen die de gemeente heeft opgesteld, nauwelijks voldaan wordt. Helaas is onze ervaring dat de gemeente zélf zich ook niet zoveel gelegen laat aan die richtlijnen. Zo wordt in veel gevallen – en ook nu weer – een verslag aan de gemeente gestuurd (als dat al verstuurd wordt – zo bleek bij andere aanvragen) zonder dat op enige manier blijkt dat de aanwezige omwonenden of de uitgenodigde organisaties instemmen met dat verslag. Er staat geen handtekening onder. Sterker nog: Thwan van Gennip wekt de indruk in zijn verslag dat de aanwezigen instemmen met zijn plannen. Via dit schrijven willen wij u nadrukkelijk melden dat dit in ieder geval zeker niet geldt voor de Werkgroep Huisvesting. **Vraag: is de gemeente, c.q. het college van B&W voornemens de opmerkingen met betrekking tot de omgevingsdialoog en in het verlengde daarvan het verslag van die omgevingsdialoog te betrekken in haar afwegingen met betrekking tot deze kwestie?**

Inhoudelijk roept het verslag – naast de hiervoor gemaakte algemene opmerkingen – ook veel vragen op. Gezien zijn beknoptheid kan het nooit een weergave zijn van wat besproken is: belangrijke vragen en uitspraken van buurtbewoners en organisaties zijn verdraaid of weggelaten. Vraagtekens worden gesteld bij registratie van gehuisveste arbeidsmigranten, het verkeer, overlast en dergelijke komen onvoldoende tot hun recht in het verslag. Vreemd ook dat de verslagen van twee bijeenkomsten vrijwel identiek zijn... Feitelijk blijkt uit wat besproken is en uit de verslagen dat de plannen van 2018 feitelijk niet wezenlijk veranderd zijn en dus blijft de eerder ingediende zienswijze (zie hiervoor) onverkort van toepassing. Uit informatie van de aanvrager leiden wij af dat de gemeente zélf heeft aangegeven dat de oude aanvraag in stand blijft en dat nog slechts getoetst hoeft te worden aan nieuwe regels in het parapluplan. Zie ook de opmerkingen hiervoor. Dat roept vragen op. **Waarom heeft de gemeente niet recht gedaan aan de veranderende situatie (en de lange duur tussen aanvraag en vergunningverlening) en opgedragen een nieuwe aanvraag volgens de geldende procedure in te dienen? Wat gaat de gemeente – in deze situatie - doen met deze ondermaatse verslagen?**

Door het bedrijf wordt in het kader van informatie in het kader van de omgevingsdialoog gesteld dat op alle locaties volgens CAO gewerkt wordt en dat zij in staat voor een “absoluut menselijke benadering”. Terwijl in het verleden conflicten hebben plaats gevonden tussen Van Gennip en de FNV/arbeidsmigranten, juist omdat zij op onwaardige wijze gehuisvest waren/zijn in een tuinbouwloods. Dat roept vragen op. **Vindt de gemeente – met Van Gennip – dat huisvesting van arbeidsmigranten in een tuinbouwloods getuigt van “menselijke behandeling”? Denkt de gemeente dat in een tuinbouwloods – waar eerder door de gemeente vergunning is verleend op basis van eisen die gesteld worden aan een tuinbouwloods, dus niet op basis van eisen met betrekking tot huisvesting van mensen – überhaupt menswaardige huisvesting mogelijk is, zeker als men zich realiseert dat de huisvesting plaatsvindt pal naast een biovergister die behoorlijk lawaai produceert en in een situatie waarbij nauwelijks recreatiemogelijkheden gerealiseerd worden?**

Daarnaar gevraagd geeft Thwan van Gennip aan dat hij de zienswijzen die gestuurd zijn naar aanleiding van het ontwerpbesluit van het College van B&W niet heeft gezien/gelezen, maar dat hij wel konden bedenken waar de bezwaren van omgeving en organisaties zitten. Vraag: ***Als het feitelijk al duidelijk was waar de bezwaren liggen, waarom heeft de gemeente dan – middels haar ontwerpbesluit – ingestemd met vergunningverlening waar je kennelijk op je klompen van kon aanvoelen dat ze niet correct zou zijn? Waarom is er geen nieuwe aanvraagprocedure gestart?***

Tot slot samenvattend:

- Graag willen wij antwoord op de hiervoor (dik gedrukte) vragen.
- Graag willen wij zo spoedig mogelijk een besluit van het College van B&W met betrekking tot het Woo-verzoek en nog belangrijker: wij willen graag de stukken die opgevraagd zijn in het kader van de Woo zo spoedig mogelijk ontvangen. En aanvullend daarop: graag ontvangen we bij de stukken die opgevraagd zijn in het kader van de Woo óók alle stukken, documenten, mails, whatsapp-berichten en wat dies meer zij wat betreft communicatie die ná de datum van het verzoek tot stand zijn gekomen.
- Onze zienswijze blijft geldig en graag zien we zo spoedig mogelijk een inhoudelijke reactie op die zienswijze.
- Wij verzoeken u de verslaggeving inzake de zogenaamde omgevingsdialoog naast u neer te leggen en de vergunningvrager te laten weten dat hij niet voldaan heeft aan de vereisten, zoals die door de gemeente Horst aan de Maas gesteld zijn in het kader van het proces van vergunningverlening.

Wij verzoeken u dringend te stoppen met het verlenen van vergunningen voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Dat kan eenvoudig door op zo kort mogelijke termijn een voorbereidingsbesluit te nemen op alle in dit kader van belang zijnde bestemmingsplannen van Horst aan de Maas, zodat voorlopig wettelijk gefundeerd medewerking aan huisvesting vooralsnog geweigerd kan worden en – in alle rust – gewerkt kan worden aan betere bestemmingsplannen.

In afwachting van uw spoedige reactie,

Met vriendelijke groet,

Paul Geurts
(namens de Werkgroep Huisvesting Arbeidsmigranten)

cc. Gemeenteraad